

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.211/2022/4.
A felperes:	felperes neve (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró képviselő: képviselő neve kamarai jogtanácsos, felperes képviselőjének címe.)
Az alperes:	alperes neve (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (7. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 1.K.700.231/2022/6.

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely neve állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot, munkavégzésének helye megnevezés település körzete volt. Az alperes a körzeti megbízotti működési körzetekből körzeti megbízotti csoport működési körzetet alakított ki, amely megnevezés mellett megnevezés¹, megnevezés² és megnevezés³ településeket is magában foglalta. A felperes munkaköri leírásában rögzítésre került, hogy közvetlen vezetőjének utasítására a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a szolgálat tevékenységi körébe feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik. A felperes 2021. december 13. napján szolgálati panaszt terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén kívül és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül járőrszolgálatot, járőri beosztáshoz tartozó és egyéb feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát vezető neve megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2019. január 1-től 2021. december 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 1.043.568 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Állította, hogy beosztásához nem tartozóan rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül járőri, járőrszolgálati és egyéb feladatokat. Keresetét azzal indokolta, hogy a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) 21. pontja taxatív meg határozza, hogy mely esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből eseti jelleggel meghatározott szolgálati feladatra elvonni. Rámutatott: a körzeti megbízott járőrszolgálatba csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, következképp a szabályzattal ellentétesen, azon túlterjeszkedve határozták meg feladatait, ezen felül a körzeti megbízotti csoport körzetén kívül is látott el járőrfeladatokat. A fokozott ellenőrzésekkel összefüggésben állította, hogy azok ténylegesen nem valósulhattak meg olyan több hónapos időtartamban, mint amilyeneket a szolgálati panaszt elbíráló határozat rögzít, mert azok nem feleltek meg a rendelet fogalom meghatározásának. Egyébként is úgy vélte: önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan fokozott ellenőrzést hirdettek ki, nem kellő indoka annak, hogy a körzeti megbízottat a fokozott ellenőrzéssel össze nem függő feladatra – jelen esetben járőrszolgálatra – a működési körzetén kívül igénybe vegyék. Nem fogadta el a szolgálati panaszt elutasító határozat különleges jogrendre történő hivatkozását sem. Keresete jogalapjaként a Hszt. 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, valamint (5) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte a szolgálati panaszt elutasító határozatában foglalt jogi érvei fenntartása mellett, vitatva a követelés jogalapját és összecszerúségét is. Nem vitatta, hogy a felperes rendszeresen látott el járőri feladatokat,

azonban a munkaköri leírásban foglaltak alapján a kifogásolt feladatok a felperes munkakörének részét képezték, az ORFK utasítás 24. pontja alapján járőri feladatok ellátására beosztható volt; a körzeti megbízotti feladatok egyébként is átfedést mutatnak a járőri feladatokkal, így a járőrszolgálat ellátása a felperes számára többletfeladatot nem jelentett. Utalt arra, hogy mind a fokozott ellenőrzés, mind a veszélyhelyzet időtartama alatt a körzeti megbízott a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható, a fokozott ellenőrzések elrendelése feltételeinek fennállását pedig a felperes nem vitathatja.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.043.568 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felek között a tényállás nem volt vitatott, álláspontjuk abban a jogkérdésben tért el, hogy a körzeti megbízott a működési körzetén kívül elláthat-e körzeti megbízotti feladatokat, valamint, hogy a felperes beosztásához hozzátartozik-e a járőri feladatok ellátása. Megállapította, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól. Kiemelte, hogy a munkakör kijelöli azoknak a feladatoknak a körét, amelyeket a hivatásos állomány tagja külön utasítás nélkül is általában végezni jogosult és köteles a jogviszonya fennállása alatt. A körzeti megbízotti szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a hivatásos állomány tagjának ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Nem fogadta el továbbá az alperesnek azon állítását, mely szerint a felperes igénybevétele a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend kapcsán nem esett korlátozás alá, mivel a felperes ilyen esetekben is csak eseti jelleggel vonható el a körzeti megbízotti beosztásából. A peradatok alapján megállapította, hogy az alperes nem csupán eseti jelleggel, hanem rendszeresen vonta el a felperest a körzeti megbízotti munkaköréből járőri feladatokra, ezért a felperes jogosult volt a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra. Ebből következően a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti jogcímeket nem vizsgálta. Helytállónak találta a felperes által előterjesztett - az illetményalap 75 %-ában meghatározott - megbízási díj mértékét, mivel az alperes által nem vitatott kimutatások alapján a felperes a teljes perbeli időszak alatt rendszeresen és visszatérően látott el többletfeladatokat.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte a Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pontjában foglaltakon túlmenően a Hszt. 71.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltak, ezen felül a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 35. § (4); (6) és (7) bekezdéseinek és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdésének a megsértésére hivatkozással. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, de azokból téves következtetést vont le. Nem vitatta azon megállapítást, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok elválnak

egymástól, ugyanakkor hivatkozott arra, hogy a Hszt. és BMr2. rendelkezései alapján jogszerűen járt el, amikor megbízási díjat csak egybefüggően 30 napot meghaladó helyettesítés esetében fizetett. Álláspontja szerint a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját megalapozó többletfeladatokat, az elvégzett feladatok nem tartoznak az ORFK utasítás 25. pontjában felsorolt tiltott feladatok körébe. A felperes a körzeti megbízotti körzeten kívüli „járőr jellegű” feladatokat a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett, az aznapra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtotta végre, amely részére nagyobb felelősséget, leterheltséget nem jelentett. Előadta, hogy a járőri, járőrvezetői és járőrparancsnoki munkaköri leírások „túlnyomó részben azonosak” a körzeti megbízotti munkaköri leírásban foglaltakkal. Érvelése szerint a felperes munkaideje egy részében a körzetében és a munkakörébe tartozó tevékenységet végzett, amely nem képezheti megbízási díj alapját.

[6] Kifejtette, hogy a koronavírus járvány elleni védekezéssel jelentős többletfeladat hárult a rendőrség személyi állományára, a veszélyhelyzeti kormányrendeletekben meghatározott intézkedések a rendőrség feladatrendszerét nagymértékben megváltoztatták. A szakmai feladatok végrehajtása miatt átcsoportosítást kellett végrehajtani, amelyhez a szolgálatsszervezéseket igazították. Az ORFK utasítás 21. pontja eseti elvonásra lehetőséget ad, de a norma megalkotása óta számos új feladatot kellett a rendőrségnek megoldania, ami szintén a személyi állomány átcsoportosítását indokolta. A veszélyhelyzet idején némileg csökkentek a körzeti megbízott feladatai is. Mindezek miatt a felperes az ORFK utasítás 21. pont b) és c) alpontja alapján működési körzetéből elvonható volt. A megállapított összecsúszást nem vitatta.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 25.000 forintban jelölte meg. Kifejtette, hogy az ORFK utasítás egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott csak járőrvezetői feladatot láthat el egy beosztott járőrrel közösen, a körzeti megbízotti körzeten belül, ettől eltérő járőri többlet feladatok ellátásáért ellentételezést kell fizetni. Lényeges az is, hogy a körzeti megbízottnak saját működési területe közterületén kell 70%-ban szolgálatot teljesítenie, nem bármely közterületen, a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Az ORFK utasítás meghatározza az ellátandó feladatok körét: a járőri feladatok alapvetően nem tartoznak a körzeti megbízott tevékenységébe, a két beosztás tehát különböző. Hangsúlyozta: alperes is elismerte fellebbezésében a járőri feladatok felperes általi ellátását, csupán azt a jogi álláspontot képviselte, hogy a körzeti megbízotti beosztás feladatai magukban foglalják a járőri beosztás valamennyi feladatát. Ezzel szemben a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat; lényeges továbbá, hogy a per alapjául szolgáló többletfeladatok nem eseti jellegűek, hanem rendszeresek voltak. Érvelése szerint az ORFK utasítás 21. pontja alapján terület lezárással járó fokozott ellenőrzés nem valósulhatott meg olyan széles, több hónapos időtartamban, ahogyan azt az alperes állította. Kifogásolta, hogy az alperes a különleges jogrendre történő hivatkozás kapcsán sem jelölte meg, hogy azzal összefüggően a felperes milyen feladatot látott el.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[8] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A fellebbezés kereti között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[10] A peradatok szerint az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül járőrfeladatokat rendszeresen ellátott, azonban – álláspontja szerint – ezeknek a feladatoknak a teljesítése nem a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint a szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör, nem többletfeladat, ezért megbízási díj részére nem jár. A felperest olyan járőri feladatok elvégzésére utasította, melyek nem jelentettek számára többletterhet, továbbá azokat el kellett látnia a működési körzetében és azon kívül is, figyelemmel az ORFK utasítás 21. és 24. pontjára, továbbá a fokozott ellenőrzés elrendelésére, valamint a veszélyhelyzet miatti különleges jogrendre.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó: az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[12] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban a munkáltató részéről nem lehet önkényes, csak az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következetes bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár

átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. Az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön, tehát beosztáson belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be.

[13] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívák, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő. Ebből következően megalapozatlan volt az arra történő alperesi hivatkozás, hogy a magasabb besorolású és magasabb képesítési követelményeknek megfelelő körzeti megbízotti szolgálati beosztásokban szolgálatot teljesítő személyek által ellátott, alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatokhoz kapcsolódóan nem állapítható meg olyan magasabb felelősségi kör, mely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogot megalapozná. Az ugyanis, hogy a szolgálati beosztáshoz tartozó feladatokon túl elvégzett, másik beosztáshoz tartozó további tevékenység magasabb felelősségi körbe tartozik-e, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak legfeljebb a mértéke megítélésénél vehető figyelembe.

[14] A felperes által végzett járőrszolgálati feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az alperes helytállóan hivatkozott ugyan arra, hogy az ORFK utasítás 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, de nem állította és nem bizonyította – a felperes állításával és kimutatásával szemben –, hogy a felperes beosztása a szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a 21-22. pontban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által figyelembe vett jogszabályi rendelkezések és egyéb normák alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal egyetértett, így azok megismétlése szükségtelen.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő rendszerességgel látta el, amelyre nem adott jogalapot az ORFK utasítás 24. pontja, valamint 2. pont b-c) alpontja, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak. A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[16] Mivel a felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla szintén irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[17] Az ítéltábla még az alábbiakat emeli ki: az alperes fellebbezésében hivatkozott a Hszt. 71.§ (1) bekezdés b) pontjának megsértésére, de azzal kapcsolatosan érvelést nem adott elő, továbbá az elsőfokú bíróság a döntését kizárólag a c) pontban foglaltakra alapította, így nem volt olyan ítéleti rész, mellyel összefüggésben e körben a másodfokú bíróság vizsgálódhatott volna. Hivatkozott ezen felül a BMr2. 35. § (4); (6) és (7) bekezdéseinek és a Kp. 78. § (4) bekezdésének a megsértésére, azonban ezekkel összefüggő indokolást sem adott elő, ennek következtében az ítéltábla ebben a körben sem vizsgálódhatott.

[18] Az elsőfokú bíróság által megállapított összegszerűséget fellebbezésében az alperes nem vitatta, így azt az ítéltábla sem érintette, ezzel összefüggésben vizsgálódnia nem kellett.

[19] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[20] A pervesztes alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[21] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. december 6.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró